

ישע מוז משה

פרשת בהעלותך

תשעה עשרה שנים לפטירת הרה"ק משה זאב כ"ץ זצוק"ל

לקרוא ולהשתדל לקיים!

ערב שבת יז' סיון תשפ"ה דף היומי בשבת: שבועות מד' גליון מס': 715

כניסת השבת:	7:08	יציאת השבת:	8:28	ר"ת:	9:13
סוף זמן ק"ש א':	8:11	סוף זמן ק"ש ב':	9:07	חצות:	12:40
סוף זמן תפילה א':	9:43	סוף זמן תפילה ב':	10:20	מנחה גדולה:	13:15

לע"נ הרה"ק משה זאב כ"ץ זצ"ל בן ר' ירמיהו זצ"ל. אופק בית שמש

שהמנורה היא הכלי שמכניסים בו את השמן ובתוכו הפתילה ועל הפתילה נאחו האור, כן הוא אצל האדם, שגופו הוא הכלי, והשמן, דהיינו האור והחיות שלו הוא מאורו של הקב"ה, ועבודת האדם היא להדליק את האור ע"י תורה ומצוות ויאיר עד שתהא השלהבת עולה מאליה, ואז ממילא נתגלה אור הגנוז.

ואם ישאל אדם איך אוכל להגיע לזה, הרי אני יודע מצבי וערכי, איך אפי' אנסה לבוא למדריגה כזו. גם על זה יש עצה והתחזקות בפרשה זו, ממצות פסח שני:

הרה"ק החי' הרי"ם זצ"ל מקשה מהו הפירוש של שאלתם "למה נגרע וגו' לבלתי הקריב קרבן ה'", הרי היו פטורים מן הדין שהרי אונס רחמנא פטרי', ומהי בכלל הטענה של "למה נגרע"? ביאור הענין הוא כי היה להם השתוקקות בכל לבם להקריב קרבן פסח אע"פ שהיו פטורים, וע"י השתוקקות זו זכו שנפתח להם שער חדש בשמיים ונתחדשה מצוה חדשה.

(תפארת למשה)

פניני הפרשה

"וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל אהרן ואמר אליו בְּהַעֲלֹתְךָ

את הנרות אל מול פְּנֵי המְנוֹרָה יאירו שִׁבְעַת הַנְּרוֹת"

פירש רש"י - על סם שהלכז עולה כתוב צהללקתן לשון עליה וכו',

איתא בספרים הקדושים אשר כל מצוה שאדם עושה הנה המצוה היא בבחינת נר, וכמו שהנר אינו מאיר לאדם רק בשעה שדולק אבל לא כשנכבה כמו כן המצוה הנה עיקר ההארה הנמשך לאדם ממנה הוא בשעת עשייתה, כמו דאיתא (סוטה כא א) מצוה בעינא דעסיק בה מגני ומצלי, ומחמת זה יוכל להיות אשר לאחר גמר עשיית המצוה ישלוט עליו חס ושלוש תאות היצר, והנה העצה לזה אשר יקשר את עצמו לצדיק האמיתי ובצדיק הזה נכללים בו נשמות ישראל ובכללם יש תרי"ג מצוות היינו תורה שלימה, והתורה מגני ומצלי בין בעינא דעסיק בה ובין בעינא דלא עסיק בה (שם), ויכול על ידי זה להתגבר על תאות היצר ונגד המחשבות זרות, וכל זה רק באופן אשר יחבר את עצמו לצדיק במחשבה דיבור ומעשה שיעשה לו פעולה כראוי.

ועל זה מרמז הכתוב בהעלותך את הנרות, אם יעלה על לב האדם לעשות איזה מצוה אשר הוא בבחינת נר ויוכל להיות חס ושלוש אל מול היינו שלאחר גמר עשיית המצוה תתגבר עליו עוד פעם ההתנגדות ותאות היצר הנה העצה לזה פני המנורה, אשר יחבר את עצמו להצדיק אשר הוא בבחינת מנורה אשר בו נכללים נשמות ישראל, ויחבר את עצמו לצדיק במחשבה ודיבור ומעשה כמו שפירש רש"י בהדלקתן מלשון עליה, עליה הוא מחשבה, לשון הוא דיבור, בהדלקתן הוא מעשה, ואז אומר אני הוא בטוח אשר יאירו שבעת הנרות, שבעת אומר אני נוטריקון שב עת, היינו שבכל עת ישוב בתשובה שלימה ולא תהיה לו שום התנגדות חלילה, יעזור ה' יתברך שנוכל לעשות רצונו באמת ושנושע ברוחניות ובגשמיות ושתהיה לנו שנה טובה בתוך כלל ישראל

אמן כן יהי רצון. (רפי אפרת יצקס מסיפורת תל אביב)

להדליק נשמתו ע"י תורה ומצוות לה'

שבת זו יש לה חשיבות מיוחדת, וכמסופר: כאשר היה הרה"ק ר' מרדכי מלעבאוויטש זצ"ל הולך למקווה בעש"ק של פרשת בהעלותך, היו מזמרים אחריו בכל מיני זמר, ואמר שהטעם לנהוג זה משום שכתוב בפרשה זו "כי ה' דיבר טוב על ישראל". ומכיון שהתורה היא נצחית והקריאה מעוררת את הזמן, לכן ברכת טוב זו שייכת בכל שנה ושנה בשבת זו.

זאת ועוד, בתורת אמת כתב ששבת הזו היא המקור והשורש לענין הרפואה, משום שבפרשה זו נזכרת תפילת משה רבינו ע"ה על מרים אחותו "קל נא רפא נא לה", ולא מצינו בכל התורה שמשה רבינו יתפלל על הפרט אלא רק עבור כלל ישראל, לבד מכאן שהתפלל על מרים, אולם באמת גם זה לא היה על הפרט כי הועילה תפילתו לכל כלל ישראל לדורי דורות, ובזה מתורץ איך זה שנסבב שמרים הצדקת דיברה על אחיה לשון הרע, היתה זו רק סיבה מאת ה' שעל ידי תפילת משה רבינו תיפתח מקור ושורש הרפואה לפרט ולכלל לדורי דורות, ובפרט בשבת זו שקורין את זה נתעורר הזמן עי"ז, שנשפע עתה מהמקור של הרפואה לכל אחד ואחד כפי הנצרך לו.

בספר אמרי פנחס מביא בשם הרה"ק ר' שמעריל מורחיוקר זצ"ל, שבכל פעם שקורין

פרשת בהעלותך המתחלת בפרשת המנורה מתעורר ומתגלה אור הגנוז. ענין אור הגנוז שמתעורר ומתגלה בשבת זו מוסבר ע"פ מה שהביא בס' בארת המים בשם הרה"ק מרוזין זצ"ל על הפסוק "ויעש כן אהרן" שפירש שם רש"י הק' "מלמד שלא שינה", והסביר שבכל מעשה בראשית כתיב "ויהי כן" חוץ מבריאת האור שלא נאמר בו "ויהי כן", והטעם הוא כמו

שאמרו חז"ל והביאו רש"י שהאור הראשון שנברא במעשה בראשית נגזז לעתיד לבוא, והאור שאנו משתמשים בו עכשיו בעוה"ז הוא נאצל מהאור הראשון, לכן לא נאמר בו "ויהי כן" שמשמעו לשון קיום לדורות, אבל בהדלקת אהרן הכהן כתיב "ויעש כן אהרן" דהיינו שהיה ממשיך האור הראשון אשר לו מרמז הלשון "כן", וזו כוונת רש"י שאהרן הכהן היה ממשיך את האור הגנוז והיה ממש כמו אור הראשון בלי שום שינוי, ולכן מובן למה בפרשה זו מתעורר ומתגלה האור הגנוז.

פרשה זו מתחילה בענין עבודת אהרן הכהן בהדלקת הנרות, ועניינה בעבודת ה' לכל אחד היא כמו שכתב הבית אהרן, שכל אדם צריך להדליק את הנר שלו ואז יאיר לכל העולם, ומסביר שכמו

"בְּהֵעֲלֹתָהּ אֶת הַנֵּרוֹת... וַיַּעַשׂ כֵּן אֶהְרֹן"

ברש"י - "שָׁרִיף לַהֲדִלִיק עַד שֶׁחָתָא הַשְּׁלֵחַת עוֹלָה מֵאֵלֶיהָ" וּבִפְסוּק "וַיַּעַשׂ כֵּן אֶהְרֹן" אומר רש"י הק' "לְהַגִּיד שֶׁנָּחוּ שָׁל אֶהְרֹן שֶׁלֹּא שָׁנָה", **יש להבין** למה היה צריך להדליק עד שתהיה השלחבת עולה מאליה, ואיזה שבח הוא לאהרן שלא שינה, היעלה על הדעת שאהרן הכהן הגדול ישנה ממה שצוהו ה'. ונראה לבאר על דרך העבודה, ישנם צדיקים העובדים את השי"ת בדבקות גדולה כל כך, עד שכל אדם הרואה את פניהם הקדושים זוכה לתשובה שלימה וליראת ה' ואהבתו. וזהו פירוש הפסוק **"בהעלותך את הנרות"** כשתדליק את נשמות בני ישראל שיאירו בתורה ועבודת ה', תדליק אותם עד שתהיה השלחבת עולה מאליה, בלי שום מעשה ודיבור מצדך, אלא רק יסתכלו בצורתך הקדושה ובדבקותך בה', מזה לבד תדליק ותיטיב את נשמות בני ישראל שיהיה לבם בוער בקרבם לעבודת ה' כשלחבת אש. וזה היה "שבחו של אהרן שלא שינה", שלא היה צריך שום פעולה ושום השתנות אלא היה די להסתכל בצורתו הקדושה כדי להתלהב לעבודת ה' ולתורתו.

(תפארת אלה - ראשונים)

והעצה כיצד לשמור בקרבו את ההתלהבות הראשונה שלא תאבד ממנו מבוארת בסה"ק **קדושת לוי** (במאמרים לחג השבועות) שכתב בשם הרמב"ן ז"ל לפרש את הפסוק "מה תעירו ומה תעוררו את האהבה עד שתחפץ", שמיד כשמגיע לאדם איזה התעוררות של יראה ואהבה להבורא ב"ה, אז תיכף יראה לעשות לה איזה כלי, כלומר לעשות תיכף איזה מצוה, דהיינו שיתן צדקה או ישב תיכף ללמוד, וכדומה, כי ידוע שהתעוררות הבאה לאדם הוא אור הנשפע עליו מלמעלה, וצריך להלבישו באיזה מעשה כדי שיהיה לו קיום ולא יתבטל ח"ו. וזה הפירוש של מה תעירו ומה תעוררו את האהבה ער שתחפץ, כי חפץ הוא מלשון כלי, והפסוק אומר שהתעוררות הבאה לאדם צריך לעשות לה מיד כלי, וזהו עד שתחפץ.

וַיַּעַשׂ כֵּן אֶהְרֹן - פירוש רש"י להגיד שֶׁנָּחוּ שֶׁלֹּא שָׁנָה.

וכי יעלה על הדעת חס ושלוש שישנה?

יש לומר על דרך אומרים ז"ל משנין מפני דרכי שלום, והגיד הכתוב שבחו של אהרן הכהן שאף על פי שהיה אוהב שלום ורודף שלום עם כל זה לא היה משנה מן האמת אפילו למען השלום, לזה פירש להגיד שבחו שלא שינה, שהלך עם האמת גם בעשותו שלום, שהיה מוצא תדיר את דרך האמת לעשות שלום בקרב ישראל. (רבי יצחק מלוצקין)

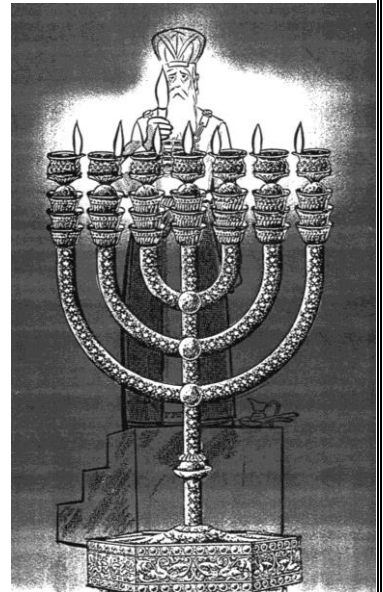
"וְלֹא יִהְיֶה בְּבִנֵּי יִשְׂרָאֵל נֶגֶף בְּגֵשֶׁת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל הַקֹּדֶשׁ"

ברש"י שֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ לְגַשֵּׁת אֶל הַקּוֹדֶשׁ, שֶׁאִם יִגְשׁוּ יִהְיֶה נֶגֶף.

בספר "כרם הצבי" מפרש פסוק זה **בדרך צחות**. על פי מעשה שעשיר אחד בא לאדמו"ר לקבל ברכה. שאל אותו הצדיק - "מה חסר לך", והעשיר ענה "יש לי כל טוב, ברוך ה', אני וביתי וזרעי בריאים ושלמים. הצאן והבקר רועים באחו ונותנים חלבן, השדות מלאים תבואה והאסם מלא בר. והמסחר עולה ופורח ומצליח ברוך ה'. בקשה אחת יש לי לצדיק, שיברך אותי שכך ימשך הדבר תמיד ושאר פעם לא אצטרך לבוא אל הצדיק שיתפלל בשבילי..."

רואים מפה, שלפעמים אדם זקוק לאיזה פגע רע כדי להיזכר לבוא אל הצדיק וכדי להיכנס אל הקודש. אך יש מי שזוכה לעשות את אותם הדברים, לבוא לבית הכנסת באופן קבוע ולהתפלל ברצינות, ומדי פעם לבוא גם אל הצדיק, וכל זה מתוך רוב ברכה וטובה.

זה הרמז כאן בפסוק **"ולא יהיה בבני ישראל נגף בגשת בני ישראל אל הקודש"**, שלא יצטרכו פגע רע ומצוקה כדי לבוא אל הקודש, אלא יבואו גם כשהמצב טוב.

"וַיִּתְּנוּ טָאוּ הַלֵּוִיִּם וַיִּכְבְּסוּ בְּגָדֵיהֶם וַיִּנָּף אֶהְרֹן אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי ה'" **נראה לפרש** שסיפור זה בא ללמד לאותם האנשים שנוסעים אל הצדיק להשיג תקון הנפש שעליהם להתכונן על כל פנים קצת בתשובה ולפתוח פתח כפתחו של מחט, ואז יפתח להם הצדיק פתח כפתחו של אולם, כי הבא להיטהר מסייעין לו.

זהו שאומר הפסוק. ויתחטאו הלוים - הם יראי ה', הנלוים אל ה' **ויכבסו בגדיהם** - הם הבגידות שלהם, כמו שאמרו בילקוט וירח את ריח בגדיו, אל תקרי בגדיו אלא בוגדיו, ואז, וינף אהרן, הוא הצדיק, אותם תנופה לפני ה' לעורר לבבם לאהבה וליראה אותו יתברך יותר ויותר.

אבל מי שנוסע אל הצדיק בלי שום הכנת הנפש, אלא רק לצורך גשמיות, שהפרות תהיינה חולבות ושהשר יתן לו הנחה מהמס, מה יועיל לו הצדיק בעניינים רוחניים, והוא אינו מבקש זאת, בגפו יבא בגפו יצא.

"עֲבֹדוּ וְאַשְׁמְעוּהָ מִה יֵצֵא ה' לָכֶם" (ט ח)

במסכת מגילה דף ב ע"ב: "מנצפ"ך צופים אחרום" - כלומר האותיות הסופיות אמרו אותם הנביאים.

ידוע בשם הגר"א **זצ"ל** שאותיות מנצפ"ך רומזות לדינים ששכח משה רבינו איש האלוקים.

מ-מקושש (לקמן טו לד, "כי לא פורש מה יעשה לו")

נ-נוקב (ויקרא כד יב, "ויניחוהו במשמר לפרוש להם על פי ה'")

צ-צלופחד (לקמן כז ה, "ויקרב משה את משפטן לפני ה'")

פ-פסח שני (כאן, "ועמדו ואשמעה מה יצוה השם לכם")

כ-כזבי (לקמן כה ו, "והמה בוכים" וגו' ובגמרא בסנהדרין פ"ה אמרו שנתעלמה ממנו הלכה וגעו כולם בבכיה).

"אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה טָמֵא לְנֶפֶשׁ אוּ בְדֶרֶךְ רְזוּקָה לָכֶם אוּ לְדַרְתֵּיכֶם וַעֲשֵׂה פֶסַח לָהּ"

בספר הקדוש עבודת ישראל פירש, **איש איש כי יהיה טמא לנפש-כשנשמת אדם טמאה ע"י עונות, או בדרך רחוקה-או שהוא רחוק מה', ואינו מרגיש חיות בעבודת ה', או לדורותיהם-או הוא בדורות המאוחרים שיהיה בהם הסתר פנים גדול.**

ועשה פסח לה'- יתחזק באמונה בבורא כל העולמים, **כי קרבן פסח**

רומז לאמונה, מפני שעל ידו שבר ה', את דעות הכפירה של המצרים שהעולם מתנהג על פי הטבע ע"י המזלות, כי בזה שצוה לשחוט את הטלה שהמצרים פלחו לו באמצע חודש ניסן שבו שולט מזל טלה, הראה שאין למזלות שום כח ויכולת, והכל הוא רק מה'.

זהו שהפסוק אומר,

אפילו כשהאדם נמצא

בשפל המדרגה, אפילו

כשטימא נשמתו והוא

רחוק מה', יתחזק באמונה, כמו כן רומז קרבן הפסח על מסירות נפש, כי בני ישראל קיימו מצות קרבן פסח במסירות נפש, ולא פחדו מהמצרים שיהרגו אותם על ששוחטים את אלילים.

זהו שהפסוק אומר, כשהאדם נמצא במצב ירוד, ועשה פסח לה', ימסור את נפשו לה', יחליט בדעתו, אני מוכן ומזומן להרג ולהישחט למען כבוד שמו ית', ובכוחה של מסירות נפש יכול האדם להתגבר על כל הניסיונות, אפילו הקשים ביותר.

(פני אלהים)

"והאיש אשר הוא טהור - ויבדרך לא ה'יה"

בספר "אוצר אפרים" הביא בשם "אילנא דחיי": פירש רבינו הק' מלובלין זצ"ל, על זה הדרך, והאיש אשר הוא טהור, איזה איש יכול להיות טהור? "ובדרך לא היה", שהוא יושב אוהל ואינו נוסע על הדרכים, כי על הדרך עלול הוא לפגוע בראיה או בשאר דברים, שאין לו מקום להתפלל ולעסוק בתרה כראוי. וזה הפירוש ברש"י ריש פרשת לך לך (יב ב' ד"ה "ואעשד") שהדרך ממעטת שלושה דברים, ממעטת את השם וממעטת פריה ורביה וממעטת את הממון. ממעטת את השם, פירוש, עבדות השי"ת, וממעטת את הפריה ורביה, היינו, שאינו פרה ורבה בתורה, וממעטת את הממון, שבדרך לא יכול לתת צדקה כראוי,

אך מה היא דרך האמת?

שאלה זו כבר נשאלה על ידי תלמידיו של הרב הקדוש מרוזין שרצו לדעת איך ללכת בדרכו, והשיב להם הוא בסיפור:

מעשה בשני אוהבים שהיו רעיו של המלך, לימים נתפסו שניהם על-ידי השלטונות בחשד למעשה שעונשו מיתה וכך גם נגזר בדינם למורת רוחו של ידידם המלך.

רעים ואוהבים המלך לא יכל לשנות את גור הדין, אך בכל זאת ביקש לשנות את צורתו, שלא שליחי הממלכה הם שיפגעו בנפשם של ידידיו - שאין זה כבוד המלכות, וגם שיתנו להם סוג של 'בוחן' שמא בכל זאת דבריהם אמת.

כולם הלכו אל הנהר, משני עבריו נמתח חבל ארוך, והידידים הוכרחו לעבור עליו מן הקצה אל הקצה, אם יצליחו לצלוח ולעבור אל הגדה השנייה, נפשם תינתן להם לשלל, כביכול מן השמיים ניתן האות לצידקתם, ואם לא... הרי שלא שליחי המלך הם שנגעו בנפשם.

אוהבים המלך עודדם וצעק לעברם מן הצד השני שישתדלו לעבור את הנהר בשלום.

הגיע תור הראשון, כולו רועד הניח רגל אחת על החבל.. לא נימתח יתר מדאי, איך-שהוא בסוף הצליח הוא במשימה ועבר אל הגדה השנייה.

עכשיו כבר הגיע תור השני, כולו פוחד, ליפני שהחל בצעידה קרא בקול אל חברו שבצד השני ואמר לו:

ידידי תאמר לי איך הצלחת לעבור מבלי ליפול אל מימיו השוצפים של הנהר, ואעשה כן גם אני.

ענה לו - תאמין לי שאני בעצמי לא יודע בדיוק איך הצלחתי לעבור, אך את זאת אומר לך: "השתדלתי בכל כוחי שלא לנטות יותר מדאי לא אל הימין ולא אל השמאל אלא ללכת כמה שאפשר בדרך האמצעית ואם ראיתי שאני נוטה אל אחת מן הקצוות, מיד נטיתי אל הצד השני כדי שלא לסטות מהאמצע".

זאת היתה גם תשובת הרב מרוזין לתלמידיו, לתת כללים ברורים כדי להדריך אדם ללכת ב"דרך האמת" במסלול החיים, קשה. אבל את זאת כן אמר להם, כדי שלא ליפול וכדי לצלוח בהצלחה את דרך החיים, יש שלא להסיח את הדעת ולהשתדל להימנע מן הנטייה אל הקצוות, תוך כדי השתדלות עקבית ומתמדת להתקדם אט-אט, צעד ועוד צעד לעבר המלך. (בשם מו"ר הרב כ"ץ)

מתוך אהבתו לישראל בכלל ולתלמידיו בפרט, היה הרב זצ"ל מתייחס לכל

תלמיד באופן אישי הן בעצה טובה בהדרכה, כדי לעזור להגיע לתכלית ביאתו לזה העולם, דהיינו לעבודת השם באמת ולהעלותו במסילה העולה בית השם.

כי לפעמים ירא שיחסר לו מכיסו והוא במקום זר שלא יוכל להשיג בהלואה, או שירא להראות שיש לו ממון פן יגנבו מעמו. גם ממון בגימטריא צו"ס וגם גימטריא קו"ל, שאינו יכול להתענות ולהתפלל כראוי מחמת חולשא דאורחא.

"ויאמר משה לחובב בן רעואל המדיני ונתן משה נסעים אֲנֹחֲנוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר ה' אֲתָן לָכֶם לֶכְתָּה אִתָּנוּ וְהִטְבֵּנוּ לָךְ כִּי ה' דֹּבֵר טוֹב עַל יִשְׂרָאֵל יֹאמַר אֵלָיו לֹא אֶלֶף כִּי אִם אֶל אֶרֶצִי וְאֶל מוֹלְדָתִי אֶלֶף, וַיֹּאמֶר אֵל זֶה תַעֲשֶׂה אִתָּנוּ כִּי עַל כֵּן יִדְעָתָּ וְנִתְּנוּ בַמִּדְבָּר וְהֵייתָ לָנוּ לְעֵינִים, וְהָיָה כִּי תֵלַךְ עִמָּנוּ וְהָיָה הַטוֹב הַהוּא אֲשֶׁר יִטִּיב ה' עִמָּנוּ וְהִטְבֵּנוּ לָךְ"

זרכו בקודש של רבי אברהם ממיקואליב זצ"ל היתה, אשר בשבת קודש היה מזמין אורחים לשולחן, בפרשת יתרו בא אחד מן האורחים אל השולחן אחר שסיים להשמיע אמרותיו הטהורות בדברי תורה, פתח הצדיק ואמר, **ויאמר משה לחובב**, התורה היא נצחית, ומרמז שהצדיק אומר למסתופפים בצילו **נוסעים אנחנו** - אנו נוסעים ממדריגה למדריגה, **לכה אתנו והטבנו לך** - שנשפיע גם לך מדרגות, **ויאמר** - אבל מי שמשיב ואומר **לא אלך כי אם לארצי וגו'** - היינו לארציות, **ויאמר** - הצדיק אל נא תעזוב אותנו כי על כן ידעת חנותנו-שהחן שלנו הוא **במדבר** - במה שאנו מדברים דברי תורה, **והיית לנו לעינים** - אם היית אצלנו לנגד עינינו בשעת דברי תורה, **והיה הטוב ההוא** - היינו המדריגות אשר **יטיב ה'** עמנו והטבנו לך - שהיינו משפיעים גם לך מהם. (רבי חיים אברהם מניקולאיס) (פני' מאיר).

ועל דרך הרמז: "ויאמר משה" - זו הנשמה. **לחובב** - זה הגוף, שמחבב תענוגי העוה"ז ותאוותיו. **בן רעואל** - ראשי תיבות: בא נעשה רעו = רצון (כתרגומו) **המדיני** - הדין ומדיין את העולם. **כי נוסעים אנחנו** - מזה העולם. **אל המקום אשר אמר ה'** - המקום הידוע, דהיינו לנן-עדן עולם הנשמות. **אותו אתן לכם** - שאין כנסים שם אלא צדיקים בלבד. **לכה אתנו והיטבנו לך** - על-דרך אומרים ז"ל שהגוף מגיע לו תענוג והנאה בקבר. **כי ה' דיבר טוב על ישראל** - דווקא, שיש להם תורה ומצוות שנקראת טוב, שנאמר: "כי לקח טוב" (משלי ד). **ויאמר אליו לא אלך כי אם אל ארצי** - שהיצה"ר מסיתו ללכת אחר תאוות העוה"ז, המותרות והחומריות. **ואל מולדתי** - זה חמדת הבלי העוה"ז. **ויאמר אל נא תעזוב אותנו** - בבקשה ובמטו מינך. **כי על כן ידעת חנותנו במדבר** - כשקבלנו את התורה ושמענו מפי ה' "אנכי ה' אלהיך ולא יהיה לך", ואמרנו "נעשה ונשמע". **והיית לנו לעינים** - על דרך שאמר הכתוב "החכם עיניו בראשו". **והיה כי תלך עמנו והיה הטוב אשר יטיב ה' עימנו והטבנו לך** - בעוה"ז ובעוה"ב. (רבי יוסף קאן פני' סידור' זצ"ל)

חכמים אומרים שהבא ליטהר מסייעין אותו, ושאים יפתח פתח כפתחו של מחט הקב"ה יפתח לו פתח כפתחו של אולם.

מדוע נקטו דוקא "פתח של מחט" ולא אמרה סתם "פתח קטן"?

כוונת חכמים היא שלא משנה גודל הפתח, העיקר שיהיה פתח אמיתי, פתח גמור ומוחלט, פתח שפתוח מצד לצד כפתחה של מחט.

כלומר, שאדם שיעשה אפילו צעד קטן אבל אמיתי, אז זה נחשב אצל הקדוש-ברוך-הוא, והוא כבר יסייע אותו מן השמים ויפתח לו פתח רחב כפתחו של אולם - להכנס בו אל הקדושה, דהיינו שהעיקר שיהיה באמת.

אמ"ת זו מילה קטנה, אבל היא תופסת את הכל, מההתחלה דרך האמצע [אות מ' אם מחשבים את הכפולות לשתים] ועד הסוף [אות ה'].
"בראשית ברא אלוקים" - ס"ת **אמ"ת**, [נז"ש הכתוב "ראש דברך אמת"]

הדרגה העליונה ביותר היא "עושה האמת מפני שהוא אמת", מי שעומד בדרגה זו אינו חושב כלל על עצמו, על קשייו או על הטובה שתצמח לו מעבודת ה', הוא משתוקק למלא את רצון ה', משום שזה רצונו ומשום שזו האמת. זו הייתה מדרגתם של יהושע וכלב, שלא חשבו כלל על עצמם ועל הקשיים שעלולים להתגלות בארץ ישראל, אלא היו מלאי תשוקה למלא את רצון ה' ולהיכנס לארץ ישראל. (שולחן שבת)

צריך תמיד להתפלל שה' ינחה אותו בדרך האמת ושלא יכשל ויירמה את עצמו, "נחני בדרך האמת". [זו הייתה תפילתו של הרב בכל עת]

אנחנו צרכים לעשות חשבון הנפש והתבודדות לברר ולראות כמה שאנחנו חסרים בעבודת ה', לא לראות כמה כבר עשיתי. כי יש שני סוגי חשבונות: חשבון של הכנסה וחשבון של הוצאה, בדרך כלל אנשים עושים הפוך מדרך האמת: בגשמיות הם חושבים על ההוצאות כמה אני צריך עוד, יש לי הוצאות גדולות, וברוחניות הם חושבים על ההכנסות, כבר התפללתי ולמדתי מה אני צריך עוד? **וזה הפוך מדרך האמת!** אלא אדם בכל פעם צריך לחשוב בגשמיות על ההכנסות, הקב"ה נותן לי פרנסה ובריאות, ברוך השם אני הולך על הרגלים ולא נמצא בבית חולים ח"ו, ועל זה שהקב"ה עוזר לי אני צריך לשלם לו.

ברוחניות צריך לחשוב על ההוצאות איך התפללתי, זו היתה תפילה בלי כוונה, לא למדתי מספיק בהתלהבות כמו שצריך וכן בשאר המצוות צריך לראות מה חסר לו, ואז יוכל להרוויח בחשבונות.

כל אחד ואחד צריך להתחיל לעשות חשבון הנפש וזה לא חסידות זה חיוב אחרת לא ידע היכן הוא, כמו שהקב"ה אמר לאדם הראשון "איכה?" איפה אתה, תעשה חשבון מה עשיתי. וצריך לעשות חשבון הנפש ואחר-כך גם התבודדות.

קודם שמתחילים, חושבים שאין על מה לעשות חשבון הנפש, אבל אחר-כך, שמתחילים ועושים חשבון הנפש רואים שיש הרבה דברים שחסרים לי בעבודת ה', וכמו כן כשמתחילים להתבודד לחשוב בגדלות ה' איך שהקב"ה טוב ונותן לי כל מה שאני צריך, אז יכול לבוא אפילו לידי המידה הנכונה להאמין שכל מה שהקב"ה עושה זה לטובה, לא רק לומר כך אלא להרגיש כך, ואז הוא מתחיל להיות חיל עובד ה'.

צריך לחשוב כמה שהקב"ה טוב ולא לשכוח זאת מתוך היותנו שקועים בדברים גשמיים. למרות שאנחנו עושים בכל יום דברים שהם לא בדיוק כמו שהקב"ה רוצה שנעשה, אע"פ כן הקב"ה כל כך רחמן וטוב, שעושה איתנו חסדים ונותן לנו את החיים, איך שאנחנו צריכים לאהוב אותו. כאשר אדם חושב על טובות ה' עימו, אחר כך גם מרגיש בלב את גדלותו, ויכול לבוא ולעלות כדי לעבוד את ה'. שכאשר חושבים בגדלות ה' יכולים להגיע לאהבתו וליראתו.

הדבוק בה' כל הזמן - מחשבותיו מצד הקדושה

כאשר אדם עובד את ה' באמת ומשתדל כל היום לעשות את רצונו יתברך אז המחשבות שעולות במוחו באות מהקב"ה שאומר לו כיצד יוכל לעשות את רצונו. ומדובר באדם שבאמת דבוק כל היום בקב"ה, אבל אם לפעמים הוא עובד את ה' באמת ולפעמים לא, אז יכול להיות שהמחשבות שנכנסות במוחו לא באות מצד הקדושה אלא מצד היצר הרע שאומר לו לך לעשות את המצוה הזאת שבאמת היא עבירה. לכן אנחנו צריכים לשמור את עצמינו כל היום לרצות לעשות את רצון ה' באמת ואז נוכל לדעת מהו רצון ה'.

כל אדם צריך שיעשה לו רב ללמוד ממנו ולשאול אותו על מה שצריך לעשות, כי בדרך כלל האדם עצמו הוא משוחד, אבל צריך שהרב עצמו צריך שלא יהיה משוחד, זה מה שהגמרא אמרה שהרב צריך להיות דומה למלאך, אז יבקשו תורה מפיהו, ומה הכוונה "דומה למלאך", רב שאין לו שום אינטרס עצמי, שלא לוקח לעצמו שום דבר ובא רק לתת. (בשם מו"ר הרב כ"ץ)

כתב ב"אילני דחי"י ש"הבעל שם טוב הקדוש זי"ע בעת שהלך עם תלמידיו בדרך והיו שם הרבה אילנות אשר היו מלאים בעלים הרבה אשר לא יוכלו להיספר מרוב, והכה הבעל שם טוב הקדוש זי"ע את ראשו באילנות. ושאלו אותו תלמידיו למה הוא עושה כן. והשיב הקדוש, תדעו שבעקבתא דמשיחא יהיו אנשים רבים כמו העלים האלו שמכנים את עצמם בשם רבי ויהיו מרמאים ומתעים את הבריות.

והסימן לזה הוא, אם אחר הבדיקה יתוודע לך שהוא נזהר משקר עד קצה אחרון אזי תדע שהוא צדיק, ובאם תשמע ממנו איזה דיבור של שקר אזי למען השם הרחק את עצמך מעל גבולו כי הוא מצד הסטרא אחרא וצא טמא תאמר לו, ואל תשמע אליו כלל כי אין לו חלק באלקי ישראל ואף אם יראה לך אותות ומופתים אל תאבה לו. והשם יתברך ישמור את חסידיו שלא יבואו לרמאי כזה אלא שיזכו אל צדיק האמת. עכ"ד. (וגם את הסיפור הזה שמענו מהרב כ"ץ)

ברוך ה', שזכינו שיבא בגבולנו כבוד הרב משה זאב כ"ץ זצוק"ל שנולד לאחר שאביו קיבל ברכה מיוחדת מאדמו"ר שהבטיחו להוליד בשנה האחרת בן שהוא יהיה איש אמת. הברכה שהכתה שגורה בפי הרב תמיד ואפילו למבקשים ישועה גשמית, היא "שתזכה לעבוד את ה' באמת". חבל על דאבדין, אך יהי רצון שעל ידי ההתקשרות לרב זצ"ל על-ידי הלימוד בתורתו ניזכה בע"ה להתקשר אל דרך האמת, ולהתחיל לעבוד את ה', באמת.

לאהוב את הרשע

שאל תלמיד את הרה"ק רבי שמעלקא מניקלשבורג זיע"א: כתוב "ואהבת לרעך כמורך" האין אפשר לאהוב אדם רשע? השיבו רבי שמעלקא: כל הנשמות הן נשמה אחת, כשם שנשמתך נמצאת בכל גופך ופעמים יארע שידך טועה והיא מכה את עצמך, האם תיקח מקל ותייסר את ירך מפני שלא נזהרה ותגדיל עוד את כאבך? כן הוא הדבר בשעה שחברך אשר נשמתו היא נשמתך גורם לך רעה מחוסר דעת, אם תגמול לו רעה הרי אתה עושה רעה לעצמך.

להרגיש הצער של היהודי

שאלו את הרה"ק רבי יצחק מנעשכני זיע"א, מדוע ערכו הצדיקים גלות, הסתירו את עצמם, נדדו מעיר לעיר וסבלו סבל רב, כלום לא הרגישו זאת בביתם? ענה רבי יצחק ואמר כדי להרגיש את הצער של היהודי צריכים לטעום אותו כמו אוכל. תולעת ולא איש

שח הרה"ק רבי ברוך מקוסוב זיע"א: יש אנשים הנזהרים לא לאכול תולעת, אולם אין הם נזהרים מלרדוף אנשים ולבלעם חיים ואף למצוץ את לשדם, וזהו שאמר דוד המלך ע"ה בתהלים "ואנכי תולעת ולא איש" עדיף שתביטו עלי כעל תולעת ואל נא תבלעו אותי חיים.

לרפואת ענת חיה בת שרה ודוד בן מזל הרסה
לרפואת ישראל בן רחל חנה
לרפואת ליטל בת ויויאן